

Särskilt yttrande

Betänkandet SOU 2017:1 Parlamentariska landsbygdskommitténs slutbetänkande

Den digitala kommunikationen i form av bredband är en av de viktigaste frågorna för att landsbygden ska vara en attraktiv plats för att bo och verka på. Den digitala klyftan måste slutas genom att alla får tillgång till ett fungerande bredband men även att mobiltäckningen säkerställs. Därför är förslaget som ska säkerställa tillgången till bredband för de hushåll och företag som står utan uppkoppling nu när kopparnäten börjar avvecklas - bra. Det är positivt att man förslår att regeringen skall säkerställa tillgången till bredband i hela Sverige.

Sverige har kommit långt, mycket på grund av att kommunägda stadsnät har tagit stafettpippen och byggt ut fiber i sina respektive kommuner. Utbyggnad av fiber i tätort kommer vara klart i stort sett hela landet inom några år och utmaningen är att bygga fiber på landsbygden. Det är även positivt att man i betänkandet föreslår att man ger Länsstyrelsen medel via PTS samt att PTS får en möjlighet att upphandla fiberanslutningar. För att använda statliga medel på ett optimalt sätt så håller vi med om att upphandling är en bra metod.

Något som vi saknar är en bra möjlighet för en privatperson att få stöd/ skattelättnad för en fiberanslutning. Vissa fastigheter väljer idag bort en fiberanslutning när ett byanät byggs. Det finns också fastigheter som ligger nära tätort men inte ingår i ett byanät som har en hög anslutningskostnad. Dessa fastigheter bör på något sätt kunna anslutas nu och i framtiden tex. när fastigheter säljs. För att detta skall vara möjligt tycker vi att någon form av skatteavdrag eller rotavdrag borde tas fram för privatpersoner som även gäller för kostnader som ligger utanför egen fastighet.

Ökad järnvägstrafik anser vi är viktig för landsbygdsutvecklingen. En utbyggnad av Sydostlänken ser vi som en viktig infrastruktursatsning för tillväxten av sysselsättning och transporten av gods från hela Sverige men även mot utlandet för den regionala utvecklingen.

En utbyggd sydostlänk är samhällsekonomiskt lönsam och skulle även underlätta för persontrafiken i övriga nätet. Järnvägsutvecklingen går över förväntan i Karlshamn och senaste tillskottet i trafikeringen är gasleveranser mellan Karlshamn och Borlänge. Karlshamns kommun gör därför nya satsningar på järnvägsutvecklingen och investerar för att möta det ökade behovet av växling, uppställning och omlastning i området nära hamn och kombiterminal. Med Sydostlänkens utbyggnad kapas ledtider och sårbarheten minskar som gör att det går att nå stambanan mellan inom rimlig tid. Med kopplingen till godsflödet från Baltikum och inte minst Kina ser vi stora möjligheter för affärsutveckling i den riktningen. Vad det gäller en etablering av persontrafik via sydostlänken så öppnar det även upp för en arbetsmarknadsförstoring. Arbetsmarknaden stärks och ger individen möjlighet till pendling till arbete och studier. Det stärker också företagets möjligheter till att rekrytera personal med rätt kompetens. Det ska underlätta för att snabbt kunna ta sig till och från jobbet och att besökare på ett enkelt och smidigt sätt kan kunna ta sig till och från våra kommuner. Det i sin tur kommer att möjliggöra för bostadsbyggande och med det utveckling av regionen.

Bostadsbyggande på landsbygden är ett stort problem. De viktigaste åtgärderna som bör vidtas är radikalt förenklade byggregler, förbättrad konkurrens i byggsektorn och reformerade strandskyddsbestämmelser. Finansieringen anser vi vara ett mindre problem och avstyrker införandet av särskilda landsbygdslån. Att få möjlighet att bygga ett eget hem och bosätta sig vid en insjö eller annat vattendrag har stor betydelse för landsbygdsutvecklingen. Ett hinder för att möjliggöra utvecklingen är strandskyddet. Att ge möjlighet att bosätta sig i strandnära lägen stimulerar till en ökad inflyttning och ett ökat fritidsboende. För många kommuner är närheten till vatten ett naturligt mervärde och inte sällan hämmas bostadsproduktionen och möjligheten att skapa attraktiva boendemiljöer av en strikt tillämpning av strandskyddsreglerna. Behoven av bostäder, utveckling och jobb måste ges en större roll när beslut i strandskyddsärenden tas. Det borde vara möjligt att ge fler undantag från strandskyddsreglerna för att öka bostadsbyggandet där behoven är stora. Det borde ges större möjligheter att peka ut fler geografiska områden för landsbygdsutveckling i strandnära områden (LIS-områden). Kommunerna borde få ökat inflytande när det gäller vilka strandområden som ska bebyggas och vilka som ska bevaras. På landsbygden är svårt att hitta affärsmässigt gångbara bostadsprojekt utan att använda de mest attraktiva lägena vilka inte sällan är strandnära. Därför är det viktigt att strandskyddsreglerna reformeras så att det blir lättare att bygga.

Det civila samhället förväntas att ta större ansvar vad det gäller olika frågor för upprätthållandet av en god livskvalité på landsbygden som den som är bosatt i staden inte behöver ta. Detta trots att den som bor på landsbygden betalar samma skatt och ligger under kommunernas ansvar som en som bor i staden. Därför är det viktigt för att bidra till tillväxten och mångfalden på landsbygden att alla dessa föreningar och eldsjälars ses som en mycket viktig komponent för en sammanhållande och blomstrande landsbygd. Förslagen som är lagda stärker fortsatt uppbyggnad av det. Många kommuner stärker landsbygden med att inrätta tjänster till Landsbygdsutvecklare. Det ger en viktig signal till landsbygdens aktörer att kommunerna ser dess behov. Ofta är Landsbygdsutvecklaren ensam i sin roll då arbetet vänder sig både externt och internt med många övergripande frågor. Därför stödjer vi förslaget för en ökad samordning och utvecklingen av nätverk mellan Landsbygdsutvecklare anställda i kommuner och regioner.

Vi saknar en tydlig inriktning på betydelsen av det svenska lantbruket såväl när det gäller produkter och matförsörjning som när det gäller att bibehålla landskapet. Regelförenklningar och generellt bättre förutsättningar för att verka som företagare är här centralt. I Sverige finns det öppna landskapet, kulturlandskapet som under århundraden tilltalat och attraherat människor vilket ska betraktas som den tillgång den är.

Näringsverksamhet, djurhållning, aktivt jord- och skogsbruk skapar det landskap som attraherar oss fastboende och som samtidigt också i hög grad bidrar till att besöksnäringen kan växa och utvecklas. Visit Sweden visar utifrån deras marknadsanalyser att ca 31 miljoner människor planerar att åka till Sverige inom tre år. Hela 50-60 % av dessa besökare anger att de har naturen och landsbygden som reseanledning. I detta perspektiv är det svenska lantbruket, dess verksamhet och betydelse för landskapet, en absolut framgångsfaktor.

Integration och inkluderingsfrågan saknar vi också i skrivningen. Landsbygden behöver utnyttja den potential som väl integrerade utlandsfödda utgör. Med hjälp av denna grupp kan man vända den negativa befolkningstrenden i landsbygdskommunerna. Det är mycket viktigt

”att med olika medel förmå invandrarna att bosätta sig även i glesbygdskommuner och andra mindre orter i landet.” För att uppnå detta måste många hinder undanröjas främst för företagande och bostadsbyggande, vilket kräver samarbete mellan myndigheter, företag, föreningar och enskilda. De flesta av de människor med utländsk bakgrund som bor i Sverige, finns i städerna. Många av dem är, och skulle i ännu högre utsträckning kunna vara, en resurs för landsbygden och dess näringsliv – inte minst med tanke på att det ofta är lättare att bli integrerad på landsbygden än i storstaden. Landsbygden står inför stora generationsväxlingar samtidigt som integrationspolitiken genomgår stora förändringar. Landsbygden och dess företagare kan tillföra ny energi och nytänkande i integrationsarbetet. Vi ser behovet av satsningar på småskaligt landsbygdsföretagande som ett lovande område när det gäller att på ett bättre sätt ta till vara de invandrades kompetens. Framförallt ser vi en potential i kunnandet inom olika hantverkstraditioner och inom de gröna näringarna.